

Gróf Klebelsberg Kuno „sportos” személyisége és ami ebből következett

Klebelsberg Kuno alkatilag nem volt sportos. Nyúlánk alkat, kissé ikszbe hajló lábakkal. Szemüveges, könyvtárakban boldogan időző ember. Sőt fiatal korában, egyetemistaként az Egyetemi Könyvtár egyik felső emeleti lakásában is lakott, mely szinte testi közelséget jelentett számára a tudománnyal. Ugyanakkor jó céllövő és vívó volt, melyre az akkori elvárások szerint egy párbajképes arisztokratának, különösen, ha politikusként aktív ember volt, szüksége volt. Nem szólva arról, hogy apja korai halála után anyjának harciasabb rokonai szívesen kényszerítették volna a Klebelsberg nemzetségben és a magyar és a külföldi arisztokrácia körében leggyakoribb katonai pályára. Több évszázada ez volt nálunk a hivatás, mely akkoriban jelentékeny genetikusan átadott testi és lelki erőt igényelt és jelentett. A Klebelsberg nemzetség generálisai, akik közül számosan voltak Európa államainak hadvezetésében, vagy elődeim államférfiai ugyancsak magas posztokon, a miniszteri illetve ennek megfelelő nagy szaktudást igénylő területeken, nemcsak a szó mesterei voltak, mint manapság az erre a feladatra sokszor izzadságosan kiképzett pártemberek, demokrácialovagok, gyakori marionett figurái szerepben.

Térjünk vissza a XIX században nevelkedett, a testi és lelki erőt önépítés szempontjából és nemzetépítés céljából egyaránt igen fontosnak tartó államférfi, gróf Klebelsberg Kuno sportos személyiségéhez és ennek a magyar és az európai kultúrpolitikában áldásos hatására, melynek részletezésébe most nem mehetünk bele, annak hihetetlen gazdagsága miatt. Tehát elődeitől örökölt sok lelki erőt, mely szinte fontosabb, mint a testi erő. Gondoljunk a testileg sérültek egészséges ember számára elképzelhetetlen eredményeire a sport, a művészetek, a tudomány területén, arra a képességükre, hogy a maguk hasznossá tétele a társadalom számára, jó kapcsolatépítő képességükkel sokkal többet tud elérni, mint a testileg egészségesek. A fiatal Klebelsberg Kuno a székesfehérvári cisztergimnáziumban a matematika és a sakk érdekelt. Ez a cisztergimnázium modernitásának is köszönhető, hiszen a XIX század utolsó évtizedeiben már megmutatkozott nemzetközi tudományos szinten a természettudományok elsődlegessége a humán tudományokkal szemben. Úgy, ahogy nem lett Nagybatyából ludovikás hallgató -nem úgy, mint Apámból- matematikus sem lett belőle. Az önfegyelmű, példaképeinek tanácsait magáévá tenni akaró fiatalember a maga útját járta már, mert a jogtudományi és történettudományi érdeklődése a jogász pályára vezérelte. Belföldi és külföldi egyetemeken folytatott jogtudományi tanulmányai egy életre elegendő alapot biztosítottak eme tudományok és azok gyakorlati miniszteriális és közigazgatási bírói alkalmazásának.

Személyiségének sportos jellege a változások és a változtatások iránti képességében rejlett. Alapfeltétele a munkával szerzett önbizalom volt. Az önbizalmon újból építkező lelki erő, mely aztán önnevelésen keresztül újabb energiákat volt képes mozgósítani az általa fontosnak tartott -mások javát szolgáló célok, miniszteri munkája érdekében. Ezen a ponton közös lelki tulajdonságokkal kellett rendelkezzen minden nagy testi erőfeszítésre képes sportolóval, vagy az általa és az arisztokrácia számos tagja által nagyra értékelt kitartóan nehéz testi munkát végző földművesekkel.

A Klebelsberg nemzetség átörökített jelszava" MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT", mely a régi latin megfogalmazásban: Toga et sago, azaz a helytállás erkölcsisége, mely a sportnak és annak legmagasabb szintjének az Olimpiai Játékoknak előfeltétele.

gróf Klebelsberg Éva történész

Gróf Klebelsberg Kuno Alapítvány és a Gróf Leiningen von Westerburg Károly Alapítvány az Európai Emlékezetért elnöke